

הגנות כלכליות- איך שומרים על הכסף? על הרכוש?

איך מתמודדים עם החשש שבן או הבת הבוגרים ישתמשו לא נכון בכסף? שלא ינצלו אותם? מה עושים עם הקצבאות, חשבון הבנק והנכסים?

לא פעם הבן או הבת עם מוגבלויות שמקשות על התנהלות כלכלית, ועם המעבר לבגרות עולה סוגיית ההתנהלות הכלכלית, במיוחד יחד תחילת קבלת קצבאות הביטוח הלאומי בגיל 18 ושלושה חודשים, ובקשת הביטוח הלאומי לקבל חשבון בנק על שם הבת או הבן.

אז מה עושים? נביא כמה רעיונות:

לבדוק עם מה יש לנו לעבוד?

כדאי לרכז ברשימה מסודרת את כל ההכנסות והנכסים של הבן או לבת, כך לדוגמה:

- הכנסות חודשיות ממשכורת, קצבאות, סיוע משפחתי.
- הכנסות כלליות הצפויות מכספי ירושה, פיצויים ועוד.
- נכסים כגון בית, רכב, תכניות חיסכון פיקדונות ביטוחים ועוד.

אל מול ההכנסות והנכסים לרכז את ההוצאות השונות שצפויות לבן או לבת, כך לדוגמה:

- שכירות, משכנתא וחובות דיור כגון ארנונה, חשמל, מים, אינטרנט.
- הוצאות אוכל, ביגוד, וועד בית.
- טיפולים, תרופות, ואביזרים רפואיים.
- פעילות פנאי.
- שכר עובד/ת סיעודי.
- ככל שהבן או הבת בדיור או תעסוקה מוגנים- סכום הקצבה שעובר למסגרות.

חשוב להכיר: טופס "סל המחיה" של האפוטרופוס הכללי, הוא כלי טוב מאוד לשימוש בפן הכלכלי (גם אם לא מבקשים למנות אפוטרופוס) והוא מובא בפניכם:

סל מחיה עבור אדם שמונה לו אפוטרופוס

מצ"ב טופס סל מחיה (סך ההוצאות והכנסות החודשיות השוטפות והקבועות של האדם שמונה לו כאפוטרופוס).
 סל המחיה נועד להגדיר מסגרת כספית חודשית ומילוי עשוי להקל עליך בהתנהלות השוטפת, הן בבנק והן מול הפיקוח. לשם קביעת סל מחיה, עליך למלא את השאלון הבא עבור חודש אחד ולשלחו בצירוף אסמכתאות למשרדנו. לתשומת לבך, עליך לשמור עותק מסל המחיה ולעדכנו במקרה הצורך בעת שינוי בגובה ההכנסות או ההוצאות של האדם שמונה לו כאפוטרופוס.

שם האדם שמונה לו כאפוטרופוס ותעודת זהות שלו : _____ (שם מלא) _____ (תעודת זהות)
 מס' תיק בית משפט: _____

הרכב סל מחיה עבור חודש ____/____/____

יש לציין הוצאות והכנסות המאפיינות חודש רגיל. אם בחודש זה הייתה הוצאה/הכנסה שאינה אופיינית לחודש רגיל - יש לציין ולהסביר.

ש"ח	ש"ח	הכנסות האדם
		ממשכורת
		קצבאות המוסד לביטוח לאומי
		ביטוח סיעודי (בנוסף, יש לציין עד איזו תקופה ניתן הביטוח)
		פנסיה
		רנטה/משרד האוצר
		תגמולי משרד הביטחון
		סה"כ הכנסות

ש"ח	ש"ח	הוצאות
		שכר מטפל
		תרופות ורופאים
		דמי אשפוז
		שכר דירה/משכנתא
		חשמל
		מים
		ארונה
		שידורי טלוויזיה
		טלפון וטלפון נייד
		גז
		ועד בית
		סה"כ הוצאות:

הוצאות חריגות צפויות :

תאריך: _____

חתימת האפוטרופוס: _____

שם האפוטרופוס: _____

ללמוד איזה כלים קיימים לטובת הגנה כלכלית על רכוש:

אחרי שעשינו סדר ברכוש של הבן או הבת, נביא בפניכם כמה דוגמאות לכלים המאפשרים להגן עליו, בד בבד עם מתן חופש לפעול בחלק ממנו באופן עצמי.

סוגי חשבונות כספים והשקעות:

- חשבונות נפרדים - אפשרות לנהל כמה חשבונות וכך להפריד בצורה מסודרת בין מטרות שונות של חשבון עם סכומים שונים, ולתת הרשאות והגבלות שונות בכל חשבון.
- חשבון נאמנות - אפשר להגדיר חשבון בנק שיהיה למטרה מסוימת בלבד, ושהבנק ישחרר את הכספים רק למטרה הזו, ובאישור של גורם כזה או אחר.
- תכנית חיסכון/פיקדונות - אפשרות לסגור כספים לתקופות מוגדרות עם ריבית. ניתן לקבוע מתי הסכומים יפתחו לשימוש.

הגבלות והרשאות בתוך החשבון:

- מיופה כוח – אפשרות לפעול בתוך החשבון מטעם האדם.
- שותפים בחשבון – אפשרות לחשבון בנק מנוהל בשותפות, עם קביעה של תפקיד כל שותף. (חשוב לדעת- כי המוסד לביטוח לאומי מעביר קצבאות לחשבון על שם האדם בלבד)
- נאמן בחשבון – אדם שתפקיד לדאוג שהחשבון ינוהל לטובת האדם
- אישור חתימה – בחשבונות בנק ניתן לקבוע שפעולות מסוימות (או כל הפעולות) יעשו רק באישור של גורם נוסף.
- הגבלה של עריכת פנקס המחאות וקרטיסי אשראי.
- הגבלת חשבון כך שלא ניתן יהיה להכנס למינוס או לאפשר משיכה עד גובה מסוים בלבד.
- קרטיס משיכה עד סכום מסוים.
- התראות על משיכת יתר.
- שימוש בהוראות הוראות קבע מסודרות לתשלומים.
- ניהול החשבון באופן דיגיטלי והפרדת הרשאות לצורך קבלת מידע וביצוע פעולות.

הגבלות על נכסים:

- רישום הערת אזהרה בטאבו על פעולה הנוגעת לנכס.
- עריכת חוזים באופן המחייב אישור חתימה של גורם נוסף.

אמצעים פנסיוניים:

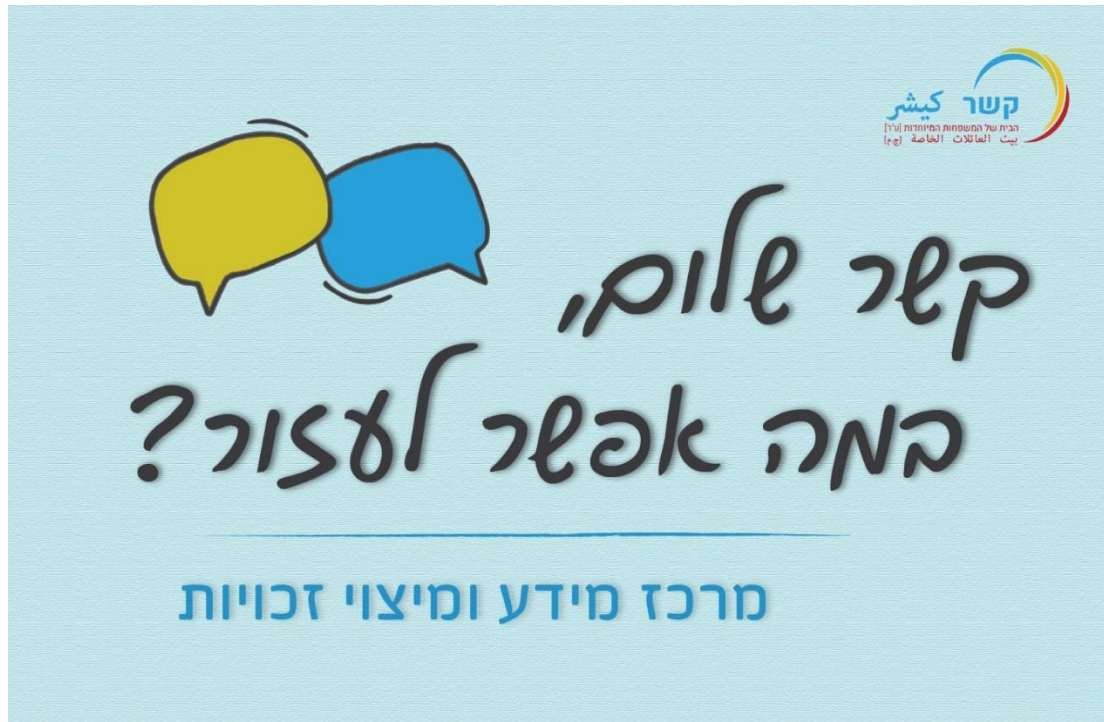
- תנאי "בן מוגבל נבחר בקרנות הפנסיה"
- תוספת רכיב ביטוחי לטובת אדם עם מוגבלות במסגרת הפנסיה.

כעת, ככל הניתן יחד עם הבן או הבת, ניתן לעבור על מיפוי הרכוש שלהם, לראות מה הנכסים, ההכנסות וההוצאות. לבחון, ככל הניתן יחד, על מה יש לשמור וכיצד, כמו גם אלו כספים יכולים להיות נזילים לשימוש חופשי של הבן או הבת.

חשוב לזכור: המדובר בתכנית ארוכת טווח שיכולה להשתנות בתקופות שונות בחיים.

כדאי לדעת: במוסד לביטוח לאומי קיימות 3 אפשרויות להעברת הקצבאות לבוגרים:

- חשבון בן על שם הבן או הבת בלבד (כאשר ההורים יכולים להיות מיופי כוח בחשבון)
- "מקבל הגמלה" – אפשרות של ההורים להמשיך ולקבל את הקצבאות לחשבון הבנק המשפחתי. כאן מומלץ בכל אופן לפתוח חשבון שמנוהל באופן נפרד עבור הבת או הבן.
- חשבון אפוטרופסות- העברת הקצבאות לחשבון אפוטרופסות מסומן.

צריכים הסבר נוסף, סיוע, מענה אנושי?
מוזמנים ליצור קשר עם מרכז מידע ומיצוי הזכויות שלנו:

 פנייה מקוונת contact@keshar.org.il 1-700-501-601

חשוב! האחריות על שימוש בתוכן דף מידע זה הינה על אחריות הקורא בלבד, והמידע, שמוצג בצורה מתומצתת ומתעדכן מעת לעת, איננו רשמי ואיננו בא להחליף כל ייעוץ או ייצוג מקצועי לרבות משפטי או בירור מלא מול הגורמים הרשמיים העוסקים בנושא. כל הזכויות שמורות לעמותת קשר- הבית של המשפחות המיוחדות. מעודכן למאי 2021